

Seat No. : _____

AI-105

April -2018

B.Sc., Sem.-II

CC-1 : Paper-103 : Physics

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70]

- સૂચનાઓ :** (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) સંજ્ઞાઓનો અર્થ પ્રણાલિકા મુજબ છે.

1. (a) RC શ્રેણી ડી.સી. પરિપथમાં વીજભારની વૃદ્ધિ માટેનું સમીકરણ મેળવો. 7

અથવા

RL શ્રેણી ડી.સી. પરિપથમાં વીજપ્રવાહની વૃદ્ધિ માટેનું સમીકરણ મેળવો.

- (b) શેરીંગ બ્રીજ વિશે નોંધ લખો. 7

અથવા

મેક્સવેલ બ્રીજ વિશે નોંધ લખો.

2. (a) સ્થિર વિદ્યુતનું અગત્યનું પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો. 7

અથવા

નિયમિત વિદ્યુતભાર ધનતા ધરાવતી રીંગની અક્ષ પરના કોઈ બિંદુ પર ઉદ્ભવતું વિદ્યુતસ્થિતિમાન અને વિદ્યુતક્ષેત્ર માટેનું સમીકરણ મેળવો.

- (b) વિદ્યુતભારના તંત્ર માટે સ્થિરવિદ્યુત ઊર્જાનું સમીકરણ મેળવો. 7

અથવા

વિદ્યુત ડિ-ઘ્રૂવીના કેન્દ્રથી કોઈ એક અંતરે આવેલા બિંદુએ વિદ્યુત સ્થિતિમાન માટેનું સમીકરણ મેળવો.

3. (a) પ્લાજમામાં પરિવહન ઘટનાઓ વિશે સમજાવો. 7

અથવા

પ્લાજમામાં ડિફ્યુઝન અને ગત્યાત્મકતા વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવતું સમીકરણ મેળવો.

- (b) પ્લાજમામાં એમ્બિપોલર ડિફ્યુઝન માટેનું સમીકરણ મેળવો. 7

અથવા

પ્લાજમામાં નિહાન વિશે નોંધ લખો.

4. (a) કૃત્રિમ રેડિયો એક્ટિવિટી સમજવો.

7

અથવા

જુદી-જુદી ન્યુક્લિયર પ્રક્રિયાઓ સમજવો.

- (b) પૃથ્વીની ઉંમર નક્કી કરવાની કોઈ એક રીત સમજવો.

7

અથવા

Q-સમીકરણનું પ્રમાણિક સ્વરૂપ મેળવો.

5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

14

- (1) ગોસના નિયમનું સંકલન સ્વરૂપ લખો.
- (2) ગોસના નિયમનું વિકલ સ્વરૂપ લખો.
- (3) પોર્ટિશનનું સમીકરણ લખો.
- (4) શેરિંગ બ્રીજનો ઉપયોગ લખો.
- (5) વિનબ્રીજનો ઉપયોગ લખો.
- (6) રીપલ અંકની વ્યાખ્યા લખો.
- (7) સમય અચળાંકનો એકમ લખો.
- (8) પીક ઈન્વર્સ વોલ્ટેજની વ્યાખ્યા લખો.
- (9) વિદ્યુત સ્થિતિમાનની વ્યાખ્યા લખો.
- (10) પ્લાઝમાની વ્યાખ્યા લખો.
- (11) સીમાંત ઊર્જાની વ્યાખ્યા લખો.
- (12) સરેરાશ જીવનકાળની વ્યાખ્યા લખો.
- (13) લાલાસનું સમીકરણ લખો.
- (14) $1 \text{ amV} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ MeV}$.

AI-105

April -2018

B.Sc., Sem.-II

CC-1 : Paper-103 : Physics

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70]

Note : (1) All questions carry equal marks.
(2) Symbols used have their usual meaning.

1. (a) Derive an equation for the growth of charge in RC series d.c. circuit. 7

OR

Derive an equation for the growth of current in RL series d.c. circuit.

- (b) Write a note on Schering Bridge.

7

OR

Write a note on Maxwell Bridge.

2. (a) State and prove the important theorem of Electrostatics. 7

OR

Derive an equation for the electric potential and the electric field produced at a point on the axis of a ring having uniform charge density.

- (b) Derive an equation for the electrostatic energy for a system of charges. 7

OR

Derive an equation for the electric potential at a point situated at some distance from the centre of an electric dipole.

3. (a) Explain the transport process in Plasma. 7

OR

Derive an equation showing the relation between diffusion and mobility in Plasma.

- (b) Derive an equation for the Ambipolar diffusion in plasma. 7

OR

Write a note on Plasma Diagnostics.

4. (a) Explain Artificial Radioactivity.

7

OR

Explain the different types of Nuclear Reactions.

- (b) Explain any one method to determine the age of the Earth.

7

OR

Derive the standard form of Q-equation.

5. Answer the following questions in short :

- (1) State the Integral form of Gauss Law.
- (2) State the differential form of Gauss law.
- (3) State Poisson's equation.
- (4) State the use of Schering Bridge.
- (5) State the use of Wien Bridge.
- (6) Define Ripple factor.
- (7) State the unit of Time constant.
- (8) Define Peak Inverse Voltage.
- (9) Define Electric Potential.
- (10) Define Plasma.
- (11) Define Threshold Energy.
- (12) Define Average Life Time.
- (13) State Laplace's equation.
- (14) $1 \text{ amV} = \underline{\hspace{2cm}}$ MeV.

14